

Naročnina za Ljubljansko pokrajino; letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za 1/2 leta 50 lir, za 1/4 leta 25 lir, mesečno 9 lir. Tedenska izdaja letno 50 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri pošti hraniti niti v Ljubljani št. 11.955

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: I IZKLJUCNO ZASTOPSTVO ZA OGLASE iz Kr. Italije (razen za Ljubljansko pokrajino) in inozemstvo ima ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-CHIARI (Brescia).

ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-CHIARI (Brescia).

Izhaja vsak torek in petek

Ljubljana, petek 9. julija 1943-XXI

Cena posamezni številki 0'80

Vojno finansiranje v jugovzhodnih državah

Problem vojnega finansiranja je bil v zadnjih tednih ponovno v debati, zlasti v državah, ki še nimajo tako dobrega upravnega aparata kakor n. pr. Italija in Nemčija. Večinoma se sedaj ves ta problem rešuje drugače kot v prvi svetovni vojni, ko so si države pomagale predvsem s posojili in zakladnimi boni. Danes se skušajo kriti vojni izdatki v prvi vrsti z davki, da se na ta način zajame odvišna kupna moč ter s tem prepreči inflacija. Istočasno pa se vedva skuša velik del vojnih izdatkov prevladati na bodoče generacije, ki bodo v glavnem uživale pridobitve vojne zmage. Zato se razpisujejo tudi posojila, ki pa imajo večkrat čisto obvezen značaj.

Moderno davčno naziranje v jugovzhodnih državah ni še tako razvito kakor v srednjih in zapadno-evropskih državah. Zato tudi jugovzhodne države ne krijejo večine vojnih izdatkov z direktnimi davki, temveč z indirektnimi, z raznimi taksami in pristojbinami. Tako so bile takse na zemeljsko olje v Romuniji dolgo časa ena najvažnejših postavk državnega proračuna. Pod vplivom vojne pa tudi jugovzhodne države vedno bolj izpopolnjujejo sistem direktnih davkov.

O vojnem finansiranju v jugovzhodnih državah podaja podoben pregled nedeljski »N. Wiener Tagblatt«, ki piše med drugim:

Poleg vojnih izdatkov morajo države skrbeti tudi za velikanske investicijske vsote. To je posebno težavno vprašanje v državi, kakor n. pr. v Hrvaški, ki je nastala sredi najbolj trde vojne in ki zato tudi še ne more imeti tako dobro izdelanega finančnega sistema, da bi mogla kriti vse izdatke le z rednimi državnimi dohodki. Tu so bila posojila neizogibna. To se je tudi zgodilo in z uspehom. Ze 1. decembra 1941. se je razpisalo prvo državno posojilo v višini 1 milijarde kun. Uspeh posojila je bil tako dober, da je bilo podpisano posojila za 2 milijardi kun. Druga emisija je bila v marcu 1942 in posojila je bilo podpisane za 3 milijarde kun. 4. maja 1942. je dobilo finančno ministristvo pooblastilo, da izda za 3,5 milijarde kun državne kreditne liste. Večino tega zneska so podpisali denarni zavodi, industrijski, trgovski in obrtniški obrati. V času od 10. aprila 1941., ko je bila ustanovljena Nezavisna Država Hrvatska, pa do 31. marca 1943. so se mogli kriti vsi državni izdatki, in sicer 55,3% z rednimi dohodki, 44,7% pa z državnimi posojili, kar gotovo pomeni lep uspeh.

Ugoden finančni položaj Slovaške v prvih vojnih letih ni zahteval posebnih davčnih in posojilnih načrtov. Preusmeritev zunanje trgovine, sprememba gospodarskega položaja ter silno rastoče naloge države na vseh poljih pa so zahtevale posebne davčne in druge ukrepe. Zato je slovaška vlada zvišala direktne davke in doklade na te davke ter zvišala tudi razne trošarine. Ker pa to še ni moglo kriti vseh vojnih izdatkov, je uvedla še poseben vojni davek. Verjetno pa je, da bo razpisala

tudi posojilo. Navzlic velikim investicijam so se vloge v slovaških bankah močno dvignile in nastalo je močno povpraševanje po državnih papirjih. Ponudbe v teh papirjih pa ni bilo. Zaradi zakonskih predpisov, da morajo banke in podjetja naložiti del svojih rezerv v državne papirje, je morala Slovaška povečati svoje vrednostne papirje za 95 do 100 milijonov Ks. Potreba po državnih papirjih bo letos narasla na 150 do 200 milijonov Ks. Zaradi omejitve konsumna in nazadovanja investicij pa bodo znova narasle vloge pri denarnih zavodih in vprašanje zajetja odvišne kupne moči bo postalo vedno bolj akutno in ga bo morala država rešiti.

Romunija si je od vsega začetka prizadevala, da krije svoje povečane vojne izdatke v prvi vrsti z zvišanimi davki. Dočim so državni dohodki iz drugih virov deloma nazadovali, kažejo davčni dohodki velik dvig, kar je omogočilo tudi večje dotiranje vojnno-obrambena fonda. Z novim proračunom se je spremenil tudi davčni sistem in davčne stopnje so se dvignile. Tako imenovano posojilo zopetne združitve se je spremenilo v davek zopetne združitve.

Prizadevanja bolgarske vlade, da zajame na Bolgarskem posebno veliko odvišno kupno moč, so napotila vlado, da je razpisala več posojil. Štostotno državno posojilo iz l. 1941. je dalo do aprila 1943 8960 milijonov levov. 3% zakladni listi pa so dali 2,3 milijarde, obe posojili torej 11,3 milijarde levov. Dohodki prisilnega posojila, da mora vsak, ki ima več ko 100.000 levov premoženja,

podpisati določen znesek posojila, se cenijo na 10 milijard levov. Ker je veljala tudi za 5% posojilo delna obveznost, so bili popolnoma prostovoljno posojilo le zakladni listi. Naredba Bolgarske narodne banke, s katero se je uvedel za te liste prisilni tečaj, ni mogla preprečiti kolebanja tečaja teh papirjev, tako da je nastal disagio v višini 20 do 30 odstotkov.

Pri vojnem finansiranju Madžarske nosijo banke glavno breme. V zadnjem času so se naloge finansiranja od zasebnega sektorja prelozile na državni. Država je v začetku vojne dajala zasebnemu gospodarstvu velike kredite za razne investicije, ki so v glavnem služile tudi javnosti. Tudi zato je upravičena zahteva države, da morajo podjetja del svojih rezerv naložiti v državne vrednostne papirje. Madžarska je gledala tudi na to, da zviša državne dohodke in je zato zvišala davke. Vlada pa je tudi že napovedala nove ukrepe za ureditev cen in mezd, da se zajame odvišna kupna moč. O tem pa smo v našem listu že obširneje poročali v 51. številki.

Vlade jugovzhodnih držav skušajo spravit svojo finančno politiko v sklad s politiko cen. Vse države tudi delajo na to, da se prepreči pretiran dvig cen. V ta namen predpisujejo maksimalne cene, ki naj onemogočajo špekulacijo. Tako se finančna politika jugovzhodnih držav vedno bolj spopolnjuje v smislu modernega finansiranja vojnih izdatkov, da se kljub rastočim izdatkom, dvigu denarnega obtoka in zmanjšanju konsumna onemogočuje inflacija.

Bolgarska in evropsko gospodarstvo

Državni tajnik v bolgarskem kmetijskem ministristvu prof. Boris Iljev je objavil v nemški reviji »Übersee-Post« članek, iz katerega posnemamo:

Ob koncu prve svetovne vojne je bila Bolgarska brez denarja in živil. Počasi, toda z neprestanim uspehom se je Bolgarska rešila iz stiske s pomočjo gospodarskega sodelovanja z državami srednje Evrope, ki so bile v podobnem težavnem položaju. Težave, ki so nastale kasneje v letih 1929 do 1930, so imele svoj izvor v čezmorskih vzrokih, kajti padeč žitnih cen je prišel iz Amerike. Bolgarsko kmetijstvo je te težave premagalo na ta način, da se je bolj posvetilo intenzivnim kulturam in proizvodnji jaje. Trg za te proizvode je bila zopet srednja Evropa. Tako je spoznal bolgarski kmetovalec, kako velikega pomena je zanj racionalno organizirana Evropa.

Kar se v mirnem času ni moglo doseči glede proizvodnje in izmenjave blaga v Evropi, to je dosegla vojna, ki je Evropo zaprla od drugih kontinentov in jo prisilila k samopreskrbi.

Razumljivo je vprašanje, kaj more dati Bolgarska Evropi. Na to vprašanje je treba odgovoriti s kratkim pregledom o proizvodnji in potrebah Bolgarske. Kot

tipično agrarna država more imeti Bolgarska pomen za evropsko gospodarstvo samo s svojim kmetijstvom. Približno 81 odstotkov vsega bolgarskega prebivalstva se bavi s kmetijstvom. To prebivalstvo obdeluje 41% orne zemlje, dočim odpade 9% na pašnike in travnike, 26% na gozdove in 24% na pusto zemljo. Tu treba omeniti, da pride na 1 kvadratni kilometer obdelane zemlje 112 lju-dí, kar je preveč, ker se more izkoristiti samo 62% polne delovne kapacitete kmetijskega ljudstva. Na drugi strani pa je ta preobilica kmetijskega prebivalstva ugodna za razvoj bolj intenzivnih kultur, ki naj dvignejo donosnost zemlje. Iz tega sledi, da Bolgarska ne more veljati kot važna žilotorodna dežela, ker potrebuje žito predvsem za lastno prehrano.

Dočim se je po podatkih iz leta 1938. pridelalo na Bolgarskem na enem hektarju 13,5 q pšenice ali 15,1 q ječmena ali 9,8 q ovsa, se je pridelalo v Nemčiji 27,7 q pšenice ali 25,4 q ječmena ali 23,6 q ovsa. To kaže, da bi mogla Bolgarska zelo povečati svojo proizvodnjo, če bi bolje obdelovala zemljo in več uporabljala umetna gnojila. Povpraševanje po pripravnih kmetijskih strojih je veliko in danes so iskani tudi traktorji, ki so se prej smatrali kot nepri-

Važno opozorilo naročnikom!

Naročnike, ki so tekom tedna prejeli položnice, nujno prosimo, da pohite s plačanjem naročnine, ker s tem prihranijo upravi mnogo nepotrebnega dela.

Uprava.

kladni. Bolgarsko kmetijsko ministristvo je hotelo pri zadnji globalni kupčiji z Nemčijo naročiti 1000 traktorjev. Tudi umetna gnojila se uporabljajo že v mnogo večji meri. Pred vojno je bilo težko najti odjem za 1 milijon kg umetnih gnojil, sedaj je povpraševanje tako naraslo, da ne zadoštuje niti 20 milijonov kg na leto.

Posebnost Bolgarske so intenzivne kulture. Kot največja producentka tobaka bi mogla Bolgarska skupno z drugimi južnovzhodnimi deželami kriti vso evropsko potrebo po boljšem tobaku. Znana je bolgarska proizvodnja grozdja, ki je v zadnjih letih trajno napredovala in ki danes obvlada nemški trg. Izvoz vina iz Bolgarske že presega 20.000.000 litrov na leto. Bolgarska sadjereja je v najlepšem razvoju in se more še silno razviti, kajti od vse obdelane zemlje odpade 77% na njive, na sadne in povrtninske vrtove pa samo 3,7 odstotka.

Veliko delavnost bi moglo bolgarsko kmetijstvo razviti tudi s proizvajanjem rastlinskih in živalskih maščob. Dežela nudi zelo ugodne pogoje za gojitev oljnatih rastlin, zlasti za sončnico, ogrščico in sojo.

Bolgarska živinoreja je bila vedno objekt zunanje trgovine. Prej so se izvažali mlečni proizvodi v Turčijo in Egipt, sedaj pa bolj v Evropo. Bila so tudi leta, ko je dosegla Bolgarska gospodarsko stabilnost večinoma le z izvozom jaje in perutnine. Živinoreja se more še zelo razviti, čeprav njena proizvodnja že doseže 50% vrednosti rastlinske proizvodnje. Od vse vrednosti živalske proizvodnje odpade nad 40% na ovce-rejo, kar dovolj jasno priča o njeni pomembnosti. V zadnjem času se je s križanjem zelo zboljšala bolgarska ovčereja in v prihodnjih letih se bo skrb za zboljšanje plemenarstva raztezala že na več milijonov ovc. Tudi svinjereja in perutninarstvo krijeta v veliki meri domačo potrošnjo in dajeta še blago za izvoz.

Velika pozornost se posveča danes mlekarstvu. Tudi tu je rodilo sodelovanje z Nemčijo zelo dobre uspehe. Pomoč Nemčije je zlasti pomembna pri ustanavljanju velikih central za predelovanje mleka. Vsa vrednost bolgarske živinoreje se deli po odstotkih takole: 17,8% ovčje mleko, 12,9% jajca, 9,5% kravje mleko, 9% volna, 4,6% bivoločno mleko, 12,7% ovčje meso, 7,4% goveje meso, 5,4% perutnina itd.

Iz tega opisa se vidi, kaj bi mogla prispevati Bolgarska k evropskemu blagostanju, kajti Bolgarska proizvaja mnoge dragocene kmetijske proizvode, ki so važna živila. Bolgarsko stopnjevanje proizvodnje je zvezano z vrsto predelovalnih postopkov ter so s tem dani pogoji za razvoj velike predelovalne industrije. S tem pa je zopet narasla potreba sodelovanja z evropsko industrijo, ki more dati Bolgarski potrebne stroje in naprave.

Najvišje prodajne cene za olivno olje

Visoki komisariat za Ljubljansko pokrajino je na podlagi predloga Prehranjevalnega zavoda določil naslednje najvišje prodajne cene za olivno olje:

v prodaji na debelo: za 100 kg lir 1.500, franko skladišče, vključno trošarina;

v prodaji na drobno: za 1 liter 15 lir, franko prodajalna, vključno vse dajatve.

Te cene se morajo objaviti v prodajnem prostoru.

Kršitev teh najvišjih cen se kaznuje po uredbi o cenah v zvezi z naredbo z dne 26. I. 1942-XX, št. 8, »Službeni list« št. 8/42.

Poštni promet s Srbijo

Pokrajinska zveza delodajalcev sporoča:

V nadomestilo nepopolne okrožnice z dne 3. julija t. l. št. 1113 sporočam popolno besedilo citirane okrožnice:

Z ozirom na našo intervencijo za obnovo poštne prometa med Ljubljansko pokrajino in Srbijo sporočam, da je Visoki komisariat — Urad za poštno in brzojavno službo — sporočil, da je nemška poštna uprava sporočila, da pristojni vojaški urad ni mogel dovoliti obnove poštne prometa med Ljubljansko pokrajino in Srbijo. Vendar je dodatno sporočil, da se ljubljanske tvrdke lahko poslužujejo nemških tvrdk v Nemčiji za korespondenco s svojimi trgovskimi zastopniki v Beogradu.

Sporočam, da bi primerno o tem obvestil interesirane tvrdke. Priopominjam, da lahko tvrdke korespondirajo s Srbijo naravno tudi po tvrdkah na južnem Štajerskem in na Gorenjskem.

Prodaja toaletnega mila v špecerijskih trgovinah

Združenje trgovcev obvešča, da bodo trgovci-špeceristi počenši s ponedeljkom dne 12. julija t. l. prodajali na podlagi odrezkov št. 102 živilske nakaznice po 100 gramov toaletnega mila za osebo za meseca julij in avgust.

Krompir za gostilne

Združenje trgovcev poziva vse gostilničarje, ki so prijaviili da izkuhavajo jedila, da takoj, to je v petek ali v soboto dne 9. oziroma 10. julija dvignejo zgodnji krompir pri tvrdki Nikelsbacher, Bleiweisova c. 36.

Opozorilo davčne uprave

Delniške družbe (razen zavarovalnih), družbe z o. z. in vsa podjetja, ki so zavezana voditi poslovne knjige, morajo po določilih t. p. 37 taksnega zakona prijaviiti davčni upravi najpozneje do 15. julija vsakega leta seznam odprtih ali tekočih računov v minulem polletju.

Taksa znaša L. 12.— za vsak odprti ali tekoči račun ter se naplaja na en izvod seznama, ki se vlaga v dvojniki.

Opustitev prijave v navedenem roku se kaznuje, poleg plačila redne takse, še s kaznjivo v višini trikratnega iznosa redne takse.

Družbe, oz. podjetja, ki v minulem polletju niso imela odprtih ali tekočih računov, so dolžna prav tako predložiti prijavo, ki pa ni zavezana taksi. Če te prijave ne predložijo, se kaznujejo z globo L. 190.—.

Iz italijanskega gospodarstva

Korporacijski minister je pooblastil pokrajinske korporacijske svete, da smejo dovoliti tvrdkam prodajanje svilenih copat. Tvrdke morajo same zaprositi za dovoljenje. Svilene copate se ne bodo smele prodajati po višjih cenah od določenih, t. j. po 45 lir za copate za odrasle in po 30 lir za copate za mladino.

Po novem italijansko-turškem plačilnem sporazumu se bodo mogla uporabljati za nakup nekaterih turških predmetov tudi italijanska dobroimetja v Turčiji, ki so bila blokirana. Zneski, ki se bodo na tej podlagi uporabljali, se bodo obračunavali po tečaju 15.20 lire za en turški funt.

Nova direktna tarifa v italijansko-turškem blagovnem tranzitnem prometu skozi Hrvatsko, Srbijo in Bolgarsko je stopila s 1. junijem v veljavo. V glavnem so obveljale dosedanje določbe mednarodnega dogovora o blagovnem prometu z dne 23. novembra 1933. Sprejemajo se tvorijo kot vagonске ali kosovne pošiljke, v brzovoznem prometu pa samo vagonске.

Riunione Adriatica di Sicurtà v Triestu, ki se bavi z življenjskim, požarnim, transportnim zavarovanjem in zavarovanjem zoper tatvine in točo, je dosegla v lanskem poslovnem letu 12.25 milijona lir čistega dobička. Dohodki premij so narasli od 767 na 932 milijonov lir. Zavarovane vsote so se zvišale od 5.93 na 6.93 milijarde lir. Kapital ter premoženjske in tehnične rezerve družbe so dosegle 2.15 milijarde lir in so se lani zvišale za 230 milijonov lir.

Zaradi ugodnega vremena in povečanja posejane površine je letos pridelala Italija znatno več pšenice ko lani. V zadnjih dveh letih je Italija pridelala na leto povprečno 70 milijonov stotov pšenice, 30 milijonov stotov koruze in 8 milijonov stotov riža. Letos se je pridobilo s preoranjem travnikov in neizkoriščenih zemljišč 400.000 ha zemlje za setev pšenice. Letos je bila žetev tudi zgodnja in bodo žetvena dela kmalu zaključena. Stori se je vse potrebno, da bo žetev popolna. Vojaki dobe žetvene dopuste. Ti dopusti trajajo najmanj 15 dni, a se morejo podaljšati tudi do 90 dni. Delavcem so bile za čas žetve zvišane meze na 4 do 5 lir za uro pri deseturnem delavniku. Za kosce, mlatilce in delavce pri žetvenih delih so bili zvišani obroki živil. Tako dobe delavci na dan po 600 gramov kruha, delavke pa po 400. Poleg tega dobe še dodatne obroke testenin, sira in vina. Izdani so bili tudi ukrepi za racionalno izkoriščanje strojev. Kontrola za pridelke je bila letos preurejena in ustanovljeni so bili posebni kontrolni in ugotovitelni organi, ki na kraju samem ugotavljajo količino pridelkov. Tudi cene za kmetijske pridelke so bile na novo urejene.

že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perile **tovarna JOS. REICH** Poljanski nasip 4-6. Šelenburgova 2 Telefon št. 22-72.

Slovaška pristopila k mednarodnemu dogovoru o lesu

V januarju 1942 je bila med Nemčijo, Švedsko, Finsko in Dansko podpisana pogodba o mednarodnem sodelovanju lesnega gospodarstva. Po tej pogodbi naj bi se imenovala komisija za skupno sodelovanje pri vseh vprašanjih, ki se tičejo lesnega gospodarstva. S tem sodelovanjem naj bi se zagotovila lesna oskrba dežel ob Severnem in Baltičkem morju, vrhu tega pa naj bi se ustvarili pogoji za lesno gospodarstvo v evropskem veleprostoru. Stremiljenje komisije naj bi bilo zlasti v naslednjem:

1. Doseženje ravnovesja v lesni proizvodnji in potrebi dežel ob Severnem in Baltičkem morju, da bi bila potreba les proizvajajočih dežel krita in zagotovljena izmenjava lesnih presežkov na čim bolj široki podlagi.
2. Pošiljanje presežkov v potrošna ozemlja po najkrajši poti.
3. Uvedba stabilnih cen v veleprostoru in izključitev špekulacije.
4. Inicijativa za načrtno izgraditev prometnih in zlasti vodnih poti v veleprostoru.
5. Odprava težkoč v trgovinskem prometu.

6. Načrtno pospeševanje lesnogospodarske tehnike.

Ta lesni dogovor, ki je pomenil trgovinsko-politično novost, se je mogel smatrati kot prvi korak za veleprostorsko gospodarstvo. Da bi se dosegli podobni dogovori tudi v Podonavju in Sredozemlju, je pogodba predvidevala, da morejo pristopiti k pogodbi tudi druge države. Italija je to že storila, sedaj pa je njenemu vzgledu sledila še Slovaška.

Vsa gozdna površina Slovaške znaša 1.46 milijona ha ali 38% vse slovaške površine. Na enega prebivalca odpade 0.53 ha gozda. Največ ima Slovaška bukev (31.7 odstotka). Listovcev je 52.9%, iglavcev pa 47.1%. Od vseh gozdov je 382.655 ha državnih, 459.297 ha občinskih, 47.693 ha cerkvenih, 19.736 ha upravljajo razni javni skladi, 562.063 ha pa je v zasebnih rokah. Lesna proizvodnja znaša letno povprečno 5 milijonov kub. metrov in odpade na listovce 2.2, na iglavce pa 2.8 milijona kub. metrov. Letno se izvozi iz Slovaške 2 milijona kubikov lesa v vrednosti 700 milijonov Ks.

Denarnišтво in zavarovalstvo

Visoka šola za zavarovalstvo

Sergio Rossi (Riunione Adriatica di Sicurtà) je prispeval za knjigo *Problemi Tributari e Assicurativi* (Milano, Giuffrè, 1942-XX) razpravo: *Višji zavarovalni pouk*. Iz te zanimive razprave posnemamo v sledečem nekaj zanimivih misli in podatkov:

Potreba po višjem pouku o zavarovalstvu se v Italiji že dalj časa opaža. Že prvi kongres zavarovalne znanosti v Turinu l. 1928. je poudaril, da bi bil pouk v zavarovalnih znanostih zaradi temeljitše gojitve in razširitve zavarovalne misli na kakšni univerzitetni

fakulteti potreben in zaželen. Pri tem so mislili predvsem na pravno fakulteto. Dejanske potrebe modernega zavarovalnega podjetja so tako vsestranske in delo tako komplicirano (akvizicija in izbira rizikov, likvidacija škod, upravljanje obstoječega portfelja, problemi pozavarovanja itd.), da je v zavarovalnem podjetju v polni meri upravičena zahteva po kvalificiranih, tudi teoretično izšolanih sodelavcih. Pisee našteva podrobno discipline, ki bi prišle za tak višji pouk v poštev, in sicer:

1. Zgodovina zavarovalstva.
  2. Zavarovalno gospodarstvo ob enem z zavarovalno politiko.
  3. Zavarovalna znanost: tehnika o različnih zavarovalnih panogah, tehnika direkcije, organizacije in produkcije, računovodstvo in organizacija administrativnega dela.
  4. Zavarovalno pravo, ob enem upravno, finančno in kazensko zavarovalno pravo (zavarovalska goljufija).
  5. Zavarovalna statistika in aktuarska matematika.
  6. Zavarovalna medicina.
- Pisee meni, da so vse te discipline ozko povezane v zaokroženo enoto »zavarovalne znanosti« in jim je treba dati v univerzitetnem

Krema za nego otrok **BABY-KOL**

Mc. Ph. J. Koláč

dobi se v vseh lekarnah in drogerijah

POŠILJKE IZ ITALIJE

v Ljubljansko pokrajino Vam najhitreje in najceneje dostavi mednarodna transportna tvrdka

Marchesi Lombarda S. A. Milano - Via Arnaldo da Brescia 8

Enkrat tedensko zbiralni vagon

Milano - Ljubljana Strokovna carinska služba na vseh obmejnih postajah - tudi v inozemstvu

Zastopstvo v Ljubljani: **Rajko Turk, Vilharjeva c. 33**

Le migliori macchine per cartonaggi, legatorie, arti grafiche, zinco-grafie, scatolifici ecc. sono fornite dalla

S. A. Ing. M. GAIA - Brescia

Chiedete prospetti e offerte all'Istituto Economico Italiano - Casella postale 36 - Chiari (Brescia).

Najboljše stroje za kartonažo, knjigovoznice, grafična dela, cinkografije, izdelovanje škatel itd. dobavlja tvrdka

S. A. Ing. M. GAIA - Brescia

Zahtevajte prospekte in ponudbe pri Istituto Economico Italiano - Casella Postale 36 - Chiari (Brescia).

študiju posebno mesto, kakor imajo ponekod tako posebno mesto »trgovske«, »politične znanosti« in podobno.

Nato omenja l. 1935. pri rimski univerzi ustanovljeno fakulteto za statistične, demografske in aktuarske znanosti z dveletnim poukom, ki se zaključuje z doktorskim izpitom v statističnih in aktuarskih znanostih, omenja univerze v Pizi, Triestu in Genovi, ki imajo v okviru pravne fakultete poseben oddelek za študij zavarovalnih ved.

Pisee se na koncu razprave zavzema za ustanovitev posebnega instituta ev. v obliki posebne fakultete za študij zavarovalnih ved in meni, da bi bilo najbolj primerno mesto za ta specializirani študij Milan, ki je nekako gospodarsko središče kraljevine. Izpiti na tej novi fakulteti naj bodo diplomski in doktorski. Če bi se poseben institut ne mogel ustanoviti, pa meni pisee, da je pravna fakulteta najbolj primerna, da se ta specialni študij zavarovalstva le njej organično pridruži. **nc.**

Slovaške hranilnice

Slovaška ima 15 hranilnic z 8 podružnicami. Vse te imajo 797 milijonov Ks vlog, za 35 milijonov več ko v l. 1941. Od vseh vlog je za 537 milijonov Ks vlog naloženih dolgoročno. Od hranilnih vlog se je uporabilo 49 odstotkov za nova posojila v višini 393.7 milijona Ks. Ta posojila so se od l. 1941 povečala za 3.6 milij. Ks.

Nemška banka v Zagrebu bo zvišala svojo delniško glavnico od 4 na 5 milijonov kun.

Praška Obrtna banka bo zvišala svojo glavnico od 65 na 396.25 milijona Kč, da bo mogla prevzeti Industrijsko banko, ki ima delniško glavnico v višini 101.1 milijona Kč. Na vsakih 11 delnic Industrijske banke se dobijo 4 delnice Obrtne banke, kar je tudi v skladu s sedanjo tečajno relacijo v višini 2000 Kč za Obrtno in 750 Kč za Industrijsko banko.

Zivnostenska banka v Pragi bo s fuzijo prevzela Češko industrijsko banko ter bo v ta namen zvišala svojo delniško glavnico od 331.25 na 396.25 milijona Kč. O fuziji bo sklepal izredni občni zbor delničarjev, ki je sklican za 17. julij.

Izkaz Slovaške narodne banke z dne 30. junija navaja naslednje izpremembe: zlato, devize in vrednostni papirji so narasli za 2 na 29.8 milijona, menice in čeki za 7 na 541, gotovina se je zmanjšala za 5.3 na 155.8, obtok bankovcev se je povečal za 189.3 na 2.752,2 milijona Ks.

Španska narodna banka je izdala nove blagajniške bone za 1.5 milijarde pezeta.

Gospodarske vesti

Za predsednika Hrvatske državne banke je imenoval Poglavniki bivšega gospodarskega ministra dr. Dragutina Totha.

Nova kemična družba pod naslovom »Chemopharma« se je ustanovila v Beogradu. Družba bo zastopala nemško kemično in farmacevtsko industrijo ter se bo bavila tudi s trgovino s fotografskimi aparati in potrebščinami.

Letošnjega velesedma v Smirni se udeležijo tudi Bolgarska.

Vrhovni oskrbovalni urad na Slovaškem je predpisal za vse sadne vrste najvišje cene. Najvišja cena, ki jo dobi proizvajalec, ne presega 10 Ks za kg sadja. Vsaka sadna vrsta se razdeli v dve vrsti in cene diferirajo za 2 do 3 Ks.

Romunski finančni minister je iznova opozoril davkoplačevalce, da se dovoljuje za vse davke, ki se v celoti plačajo za vse poslovno leto 1943/44. do 30. junija, 7 odstotni popust.

Budimpeštanska občina je morala zgraditi za delavske naselbine nova stanovanja. Sedaj pa bi morala v novih naselbinah postaviti tudi nove šole. Ker pa primanjkuje stavbenega materiala, je neko stavbeno podjetje na Finskem ponudilo dobavo lesenih barak. Na poskušnjo bo občina nabavila eno barako, ki bo prišla na Madžarsko razstavljenja.

Proizvodnja lokomotiv v Nemčiji je dosegla v letošnjem juniju najvišjo stopnjo ter se je število dogotovljenih lokomotiv zvišalo za 25 odstotkov v primeri s številom v maju.

Nemški državni komisar za vzhodne dežele je izdal že pred tedni naredbo o obnovi zasebne lastnine pri kmetijskih posestvih in mestnih nepremičninah. Sedaj pa je izdal še novo naredbo, s katero se obnovi zasebna lastnina tudi za industrijska podjetja.

Nemške državne železnice so imele lani 9.8 (predlani 9.0) milijarde mark dohodkov, od katerih je odpadlo 4.0 (3.2) milijarde mark na potniški promet, 5.2 (5.3) milijarde mark pa na tovorni promet. Izdatki železnic so se zvišali od 8.7 na 9.4 milijarde mark. Železnice v zasedenih ozemljih večinoma v teh številkah niso upošteevane.

Zapora nad prodajo pohištva, ki je dosedaj veljala na Nizozemskem samo za veletrgovino, je sedaj razširjena tudi na podrobno trgovino.

Med Španijo in Švico je bila sklenjena nova trgovinska pogodba. Po novi pogodbi bo Španija še nadalje uvažala v Švico svoje proizvode, Švica pa bo dajala Španiji industrijske, farmacevtske in kemične izdelke. Istočasno sta bila podpisana tudi dogovora o pomorskih prevozih in o kompenzacijah.

Švedska je razpisala novo posojilo v višini 530 milijonov švedskih kron. Posojilo se bo obrestovalo pri amortizaciji na 10 let po 3 odstotke, pri amortizaciji na 16 let pa po 3.5 odstotka.

OKVIRJE izdeluje specialist **KLEIN** Wolfova 4

Fr. Brčar

Ljubljana - Kolodvorska ulica št. 35

priporoča mlinske kamne in mlinsko-tehnične potrebščine

Priporoča se

Tiskarna „Slovenija“

družba z o. z.

Ljubljana - Vegova ulica

HHRANILNICA LJUBLJANSKE POKRAJINE

Sedež Ljubljana

Tel.: 35-26, 35-27

(prej Hranilnica dravske banovine)

Sprejema vloge,

daje posojila, izvršuje navadna in klirinška nakazila, ter opravlja vse bančne posle

Ekspozitura Kočevje

Tel.: 1